

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля Юрій БІДЗІЛЯ

30 червня 30 » червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.01 Українська мова та література
Освітня програма	Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Український літературний процес» (кін. XIX – поч. XX ст.) для здобувачів вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.01 Українська мова та література освітньої програми «Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність».

Розробник: Кузьма Оксана Юріївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури, завідувач кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри української літератури**.
Протокол № 14 від 29 червня 2023 року

Завідувач кафедри Оксана КУЗЬМА

Схвалено науково-методичною комісією **філологічного факультету**.

Протокол № 8 від 29 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Василь ШАРКАНЬ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	3	3
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	5	5
	Лекції:	
	38 год.	18 год.
	Практичні (семінарські):	
	36 год.	4 год.
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	0	0
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	76 год.	128 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Український літературний процес» (кінець XIX – початок XX ст.) є осмислення основних тенденцій розвитку українського письменства кінця XIX – початку XX століття; окреслення особливостей розвитку раннього українського модернізму з урахуванням досягнень новітнього українського літературознавства; прищеплення студентам навичок аналізу художніх текстів різних жанрів і стилів, життєвого і творчого шляху письменників вказаного періоду.

Відповідно до освітньо-професійної програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, теорії та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов науково-дослідницької діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 10. Здатність проведення досліджень на належному науковому рівні.

ЗК 13. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Професійні компетентності:

ПК 3. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ПК 7. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ПК 8. Здатність використовувати сучасні наукові методи філологічних досліджень, добирати, аналізувати, систематизувати й синтезувати фактичний лінгвістичний, літературний матеріал; узагальнювати підсумки виконаного дослідження та формулювати його новизну; оформляти згідно з сучасними вимогами та презентувати результати наукового дослідження в усній чи письмовій формі, послуговуючись відповідним термінологічним апаратом.

ПК 11. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів та жанрів.

ПК 12. Здатність використовувати у професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Український літературний процес» (кінець ХІХ – початок ХХ ст.) є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньо-професійної програми (ОПП):

ОК 5. Латинська мова;

ОК 8. Вступ до літературознавства;

ОК 13. Український літературний процес;

ОК 14. Український і світовий фольклор;

ОК 24. Історія української літературної критики.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ПРН 2
Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.	ПРН 4
Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.	ПРН 8
Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).	ПРН 13
Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний	ПРН 15

аналіз текстів різних стилів і жанрів.	
Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.	ПРН 18
Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.	ПРН 19
Дотримуватися норм і правил академічної доброчесності.	ПРН 20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Український літературний процес» (кінець XIX – початок XX ст.):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
<i>Уміння</i> добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати, систематизувати й інтерпретувати її.	ПРН 2
<i>Розуміння</i> фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства.	ПРН 4
<i>Знання й розуміння</i> загальних властивостей літератури як мистецтва слова, закономірностей її розвитку, історії української літератури, а також <i>вміння застосовувати</i> ці знання в професійній діяльності.	ПРН 8
<i>Вміння аналізувати й інтерпретувати</i> твори української літератури кінця XIX – поч. XX ст. у зв'язку із творами зарубіжної літератури та усною народною творчістю; знати суспільно-історичні умови та ключові тенденції розвитку літератури означеного періоду.	ПРН 13
<i>Здатність здійснювати</i> літературознавчий аналіз художніх текстів української літератури доби раннього українського модернізму.	ПРН 15
<i>Здатність здійснювати</i> наукові дослідження, розробляти та презентувати проекти в галузі літературознавства з дотриманням норм академічної доброчесності	ПРН 18, ПРН 19, ПРН 20

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: екзамен, модульний контроль, поточні оцінки за знання; усні та письмові відповіді на практичних заняттях, презентації результатів виконаних завдань, виконання тестових завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування або письмові роботи, участь у дискусії, презентації результатів виконаних завдань, тестування.

Форма модульного контролю: письмова робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	50	100

4	16	10	5	5	5	5		
---	----	----	---	---	---	---	--	--

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	50	100
3	7	10	5	3	5	5	5	7		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	9	44	9	46
Неформальна освіта (проходження онлайн-курсу «Осміслені й переосміслені» на платформі Prometheus URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:ArtArsenal+LIT101+2018_T1)		6		4
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу. Модульна контрольна робота з дисципліни «Український літературний процес» проводиться двічі на семестр згідно з розкладом модульних контролів, визначених навчальною частиною в межах годин, які відведені на практичні заняття.

До модульної контрольної роботи допускаються здобувачі, які виконали всі види практичних завдань. До початку модульної контрольної роботи здобувачі повинні мати поточні підсумкові бали за практичні заняття та самостійну роботу.

Модульна контрольна робота містить 1 теоретичне та 1 проблемне питання, 10 тестових завдань. Максимальна кількість балів, які може отримати здобувач, – 50 балів (40 балів за теоретичну частину, 10 (по 1 бал за кожен правильно виконаний тест) – за тестові завдання).

Якщо здобувач отримав 60 і більше балів, то іспит може бути виставлений за результатами цього рейтингу. Якщо ж студент бажає поліпшити свою оцінку, він складає іспит за всією програмою навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти, який не з'явився на модульну контрольну роботу або ж оцінка якого за модульну контрольну роботу становить від 0 до 34 балів, зобов'язаний скласти (перескласти) модуль до початку підсумкового контролю у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Екзамен проводиться за білетами, кожен із яких містить 3 питання.

Оцінку «**відмінно**» (90–100 балів, А) заслуговує здобувач, який усебічно, системно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях;

засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку «добре» (82–89 балів, В) заслуговує здобувач, який повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

Оцінку «добре» (74–81 бал, С) заслуговує здобувач, який відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою.

Оцінку «задовільно» (64–73 бали, D) заслуговує здобувач, який знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його в майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку «задовільно» (60–63 бали, E) заслуговує здобувач, який володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання й використання його в майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка «незадовільно» (35–59 балів, FX) виставляється здобувачеві, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку «незадовільно» (0–34 бали, F) – виставляється здобувачеві, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення цієї дисципліни.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. «Творчість І. Франка, Лесі Українки та розвиток української поезії кінця ХІХ – початку ХХ ст.»

Тема 1. Вступ. Кінець ХІХ – початок ХХ століття – доба модернізму в українській літературі Література, філософія, культурологія, суспільно-політичні реалії часу. Основні риси української літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст.: інтенсивність пошуків нового художнього методу; стильове і жанрове розмаїття. Модернізм та нові течії в українській літературі означеного періоду: імпресіонізм, символізм, неоромантизм, неореалізм, неокласицизм, експресіонізм.

Тема 2. Життєвий і творчий шлях І. Франка (лірика й поеми, проза, драматургія). Біографія автора. Творча еволюція митця: від реалізму і натуралізму до модернізму. Структура Франкових поетичних збірок («З вершин і низин», «Зів'яле листя»), принципи їх укладання. Філософські поеми у доробку митця; поема «Мойсей» – вершина поетичної творчості І. Франка. Біблійні джерела поеми. Концепція провідництва.

Панорама життя різних верств галицького суспільства в прозі письменника. Новизна проблематики. Натуралізм та реалізм у творах 70-80-х років («бориславський» цикл). Романтизм повісті «Захар Беркут». Засоби та прийоми реалістичного психологізму. Поява нових рис у прозі 1890 – 1900 років. Розширення проблематики, поглиблення уваги до внутрішнього світу людини, з'ява прикмет лірико-імпресіоністичного («Сойчине крило»), символістичного письма («Терен в нозі», «Як Юра Шикманюк брів Черемош»). І. Франко як попередник «нової школи» української прози.

«Украдене щастя» як перехідний етап від реалістичної народної драми 70-90 рр. до нової екзистенційної драми. Неоднозначність образів-характерів. Проблема екзистенційного вибору в драмі.

Тема 3. Життєва і творча доля Лесі Українки. Лірика й драматургія мисткині. Філософські та літературно-естетичні погляди мисткині. Збірки «На крилах пісень», «Думи і мрії», «Відгуки». Циклічність у структурі збірок. Принцип музичного поліфонізму.

Становлення філософсько-психологічної драматичної поеми в творчості Лесі Українки. Екзистенціальна проблематика її драм. Переосмислення біблійних та міфологічних сюжетів. Міфологічні та світові сюжети драматургії. Ідея національної свободи в системі філософських поглядів Лесі Українки.

Тема 4. Тенденції розвитку української поезії кінця ХІХ – початку ХХ ст. і творчість В. Самійленка. Мотиви і поетика ліричних віршів. І. Франко про В. Самійленка як «лірика-об'єктивіста». Медитативність і філософська заглибленість віршів поета. Національно-патріотичні мотиви лірики В. Самійленка. Гумористичні та сатиричні вірші. Їх зв'язок із лірикою. І. Франко, М. Зеров, М. Рильський про своєрідність гумору В. Самійленка. Ідейно-художні особливості поеми «Гея». Інтертекстуальність драми «Чураївна».

Тема 5. Явище раннього українського модернізму і творчість Миколи Вороного. Ліро-епічна поема «Євшан-зілля» як програмовий твір М. Вороного. Національно-патріотичний зміст поеми як підстава її замовчування в радянські часи. М. Вороний як поет-урбаніст. Культ краси в ліриці поета. М. Вороний як співець кохання, радощів та страждань людини. Інтертекстуальність лірики поета.

Тема 6. Творчість Олександра Олеся в контексті становлення українського символізму. Неоромантичні та символістські тенденції світовідчуження поета. Глибокий ліризм і задушевність його слова. Сугестивність. Органічне поєднання творчого дару митця: О. Олесь – громадянин, поет національного відродження України і О. Олесь – ніжний лірик, співець інтимного світу людської душі.

Тема 7. Поезія «Молодої музи». Лірика Б. Лепкого, В. Пачовського, П. Карманського.

Модуль 2. Розвиток української прози кінця XIX – початку XX ст.

Тема 1. Тенденції розвитку української прози кінця XIX – початку XX ст. Різноманітність напрямів і течій. Засвоєння здобутків європейської літератури. Поглиблення психологізму, збагачення літературної техніки. Явище синтезу мистецтв і широке застосування його в епічних формах. І. Франко про «стару» й «нову» школу в українській прозі. Зміни в реалізмі (зародження неореалізму) та поява модерних стильових течій. Розквіт новелістики. Оновлення великих епічних форм.

Тема 2. Творчість Михайла Коцюбинського. Імпресіонізм в українській прозі. М. Коцюбинський як майстер імпресіоністичного письма. Творча еволюція М. Коцюбинського. Ранні реалістичні твори. Розширення тематичних обріїв української прози. Пошуки нових шляхів у літературі в новелах кінця 1890-х – поч. 1900-х років. Поступове звільнення від описовості, надмірної деталізації розповіді, елементів етнографізму. Нові теми і новий типаж. Вишуканість і естетизм імпресіоністичних пейзажів у новелах. Принцип музичності (симфонізму), гра кольорів, динаміка руху.

Повістевий жанр у доробку М. Коцюбинського. Повість «Тіні забутих предків». Лірико-імпресіоністичний стиль та неоромантична ідея утвердження духовних цінностей, сили і краси людських почуттів.

Тема 3. Неоромантизм в українській прозі кінця XIX – поч. XX століття. Творчість Ольги Кобилянської. Нова проблематика, внесена в українську прозу ранніми повістями О. Кобилянської. Ідейно-художнє новаторство повісті «Царівна». Багатопроблемність повісті «Земля». Звернення О. Кобилянської до світу народних легенд і повір'їв. «В неділю рано зілля копала» – шедевр української неоромантичної прози. Народна пісня «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці...» як основа сюжету повісті.

Новелістика О. Кобилянської – самобутнє явище новаторської української прози. Новела «Битва» – зразок лірико-імпресіоністичного письма, своєрідна лірична поема в прозі. Тема жіночої емансипації в новелах «Valse melancolique», «Impromptu phantasie» та ін.

Тема 4. Творчість В. Стефаника в контексті розвитку європейського експресіонізму. Два періоди творчості В. Стефаника. Художнє осмислення В. Стефаником власного шляху у житті й літературі в автобіографічних поезіях у прозі. Лаконізм, елементи драматизму, ліризм новел В. Стефаника в його своєрідному виявленні. Прийоми контрасту, поліфонізм, музична структура фрази, психологізація пейзажу. Особливості монологів та діалогів, мова жестів, рухів, міміка (видима мова почуттів).

Другий період творчості В. Стефаника. Тема війни, національно визвольних змагань українського народу. Ідея соборної України як центральна в творах цього періоду. В. Стефаник – майстер української і світової новели.

Тема 5. Проза Леся Мартовича та Осипа Маковея як майстрів реалістичного сатиричного оповідання. Прийоми сатири в оповіданнях Л. Мартовича «Стрибожий дарунок», «Віднайдений рукопис про руський край», «Іван Рило», «Булка», «Прощальний вечір» та ін.

Сатиричне спрямування новел О. Маковея «Казка про Невдоволеного Русина», «Як я продавав свої новели», «Як Шевченко шукав роботи» та ін.

Тема 6. Ліризм як типологічна ознака української прози кінця XIX – початку XX ст. і творчість Марка Черемшини. Книга новел «Карби». Два різновиди новел Марка Черемшини – суворо-реалістична з елементами імпресіонізму та лірико-імпресіоністична з широким використанням поетики гуцульського фольклору.

Тема 7. Проза Б. Лепкого та М. Яцкова. Поетика оповідань Б. Лепкого «Мишка», «Мотря» та ін. Проза М. Яцкова в контексті раннього українського модернізму.

Тема 8. С. Васильченко як майстер імпресіоністичної новели. Реалізм і неоромантизм у стильовій манері письменника. С. Васильченко – майстер безсюжетної настроєвої новели лірико-імпресіоністичного звучання. Розробка мотиву народної пісні в музично-сугестивній ліричній зарисовці «На хуторі». Тема загибелі таланту в умовах наймитського бідунства. Посмішка, жарт у новелах С. Васильченка про дітей. Синтез поетики реалізму, неоромантизму, імпресіонізму в творах С. Васильченка.

Тема 9. Володимир Винниченко – найвизначніша постать українського неореалізму. Мала проза письменника початку ХХ ст. («Раб краси», «Момент», «Талісман» та ін.) Відхід від застарілих стереотипів, описовості. Нова проблематика, новий типаж. Поетика контрасту. Твори В. Винниченка про дітей.

Новаторський характер драматургії митця («Чорна Пантера і Білий Медвідь», «Брехня» та ін.). Новизна змісту, гострота й сміливість постановки основних проблем людського буття. Розширення проблематики української драми. Драматургія В. Винниченка в контексті європейської «нової драми».

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин				Кількість годин			
	Форма навчання: денна				Форма навчання: заочна			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		лекції	практичні	самостійна робота		лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1.								
Творчість І. Франка, Лесі Українки та розвиток української поезії кінця ХІХ – початку ХХ ст.								
Тема 1. Вступ. Кінець ХІХ – початок ХХ століття – доба модернізму в українській літературі	5	2		3	3	1		2
Тема 2. Життєвий і творчий шлях І. Франка (лірика й поеми, проза, драматургія).	20	4	6	10	13	2	1	10
Тема 3. Життєва і творча доля Лесі Українки. Лірика й драматургія мисткині.	16	4	6	6	11	2	1	8
Тема 4. Тенденції розвитку української поезії кінця ХІХ – початку ХХ ст. і творчість В. Самійленка.	8	2	2	4	7	2		5
Тема 5. Явище	7	2	2	3	6	1		5

раннього українського модернізму і творчість Миколи Вороного.								
Тема 6. Творчість Олександра Олеся в контексті становлення українського символізму.	7	2	2	3	6	1		5
Тема 7. Поезія «Молодої музи».	3			3	5			5
Модульна контрольна робота								
Разом за модуль	66	16	18	32	51	9	2	40
Модуль 2.								
Розвиток української прози кінця XIX – початку XX ст.								
Тема 1. Тенденції розвитку української прози кінця XIX – початку XX ст.	3	2		1	3	1		2
Тема 2. Творчість Михайла Коцюбинського.	12	2	2	8	17	2	1	14
Тема 3. Неоромантизм в українській прозі кінця XIX – поч. XX століття. Творчість Ольги Кобилянської.	17	4	4	9	17	2	1	14
Тема 4. Творчість В. Стефаника в контексті розвитку європейського експресіонізму.	8	2	2	4	13	1		12
Тема 5. Проза Леся Мартовича та Осипа Маковея як майстрів реалістичного сатиричного оповідання.	8	2	2	4	10	1		9
Тема 6. Ліризм як типологічна ознака української прози кінця XIX – початку XX ст. і творчість Марка Черемшини.	8	2	2	4	8			8
Тема 7. Проза Б. Лепкого та М. Яцкова.	6	2		4	9			9
Тема 8. С. Васильченко як майстер імпресіоністичної новели. Реалізм і неоромантизм у стильовій манері письменника.	8	2	2	4	6			6
Тема 9. Володимир Винниченко – найвизначніша постать	14	4	4	6	16	2		14

українського неореалізму.								
Модульна контрольна робота								
Разом за модуль	84	22	18	44	99	9	2	88
Разом за семестр	150	38	36	76	150	18	4	128

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Поезія І. Франка	2	1
2.	Філософські поеми у доробку І. Франка	2	
3.	Творча еволюція І. Франка-прозаїка	2	
4.	Лірика Лесі Українки	2	
5.	Драматургія Лесі Українки	4	1
6.	Творчість Володимира Самійленка	2	
7.	Поетична творчість Миколи Вороного	2	
8.	Творчість Олександра Олеся	2	
9.	Михайло Коцюбинський – майстер імпресіоністичного письма	2	1
10.	Ольга Кобилянська: особливості новелістики	2	1
11.	Повісті в доробку Ольги Кобилянської	2	
12.	Творчість Леся Мартовича	2	
13.	Експресіонізм як ключова ознака ідіостиллю Василя Стефаника	2	
14.	Творчість Марка Черемшини	2	
15.	Лірико-імпресіоністична проза Степана Васильченка	2	
16.	Ідейно-художнє новаторство малої прози В. Винниченка початку ХХ ст.	2	
17.	Драматургія Володимира Винниченка	2	
	Модульна контрольна робота		
Разом		36	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Вступ. Кінець ХІХ – початок ХХ століття – доба модернізму в українській літературі Робота з підручником: Опрацювати відповідний розділ за підручником (Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст.: підручник: у 10 т. Т. 1. Київ: ВЦ «Академія», 2013. С. 175–198)	3	2
2.	Життєвий і творчий шлях І. Франка (лірика й поеми, проза, драматургія). • Прочитати художні тексти. Опрацювати: • Працьовитий В. Естетична функція хронотопу в трагедії	10	10

	«Украдене щастя» Івана Франка. <i>Українське літературознавство</i> . 2014. Вип. 78. С. 60–68.		
3.	Життєва і творча біографія Лесі Українки. Лірика й драматургія мисткині. <ul style="list-style-type: none"> Прочитати художні тексти. Опрацювати: Кузьма О. Творчість Лесі Українки в літературознавчому дискурсі ХХІ століття. <i>Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія</i>. 2021. Вип. 1 (45). С. 542–548. URL: http://visnyk-philology.uzhnu.edu.ua/article/view/246244 	6	8
4.	Тенденції розвитку української поезії кінця ХІХ – початку ХХ ст. і творчість В. Самійленка <ul style="list-style-type: none"> Прочитати художні тексти. Опрацювати: Історія української літератури: у 12 т. / Національна академія наук України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Т. 7. Кн. 1: література 80–90-х років ХІХ ст. / наук. ред. Л. Мороз; загальна редакція видання В. Дончика. Київ: Наукова думка, 2020. С. 219–231. 	4	5
5.	Явище раннього українського модернізму і творчість Миколи Вороного. <ul style="list-style-type: none"> Прочитати художні тексти. Опрацювати відповідний розділ підручника: Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2006. Кн.2. С. 284-314. 	3	5
6.	Творчість Олександра Олеся в контексті становлення українського символізму. <ul style="list-style-type: none"> Прочитати художні тексти Опрацювати відповідний розділ підручника: Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2006. Кн.2. С. 360-399 Переглянути відео: Степан Процюк. Олександр Олесь: поміж славою і забуттям URL: https://www.youtube.com/watch?v=9U9cc01GII4 	3	5
7.	Поезія «Молодої музи». Прочитати художні твори; <ul style="list-style-type: none"> Опрацювати статтю: Ільницький М. Богдан Лепкий, Петро Карманський, Василь Пачовський. <i>Історія української літератури ХХ століття</i>: У 2 кн. Кн. 1: Перша половина ХХ ст. Підручник / За ред. В. Г. Дончика. Київ: Либідь, 1998. С. 83–93. 	3	5
8.	Тенденції розвитку української прози кінця ХІХ – початку ХХ ст. <ul style="list-style-type: none"> Робота з підручником: Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст. У 10-ти т. Київ: ВЦ «Академія», 2013. Т. 2. У пошуках іманентного сенсу. С. 49–57. 	1	2
9.	Творчість Михайла Коцюбинського <ul style="list-style-type: none"> Прочитати художні твори. Опрацювати відповідний розділ підручника: Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст.: підручник: у 10 т. Т. 2. Київ: ВЦ «Академія», 2013. С. 247-289. Переглянути відео: Степан Процюк. Михайло Коцюбинський URL: https://www.youtube.com/watch?v=3g7m4trczww 	8	14

10.	Неоромантизм в українській прозі кінця XIX – поч. XX століття. Творчість Ольги Кобилянської. <ul style="list-style-type: none"> Прочитати художні тексти. Опрацювати відповідний розділ підручника: Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст.: підручник: у 10 т. Т. 2. Київ: ВЦ «Академія», 2013. С. 289-331. Опрацювати: Моклиця М. Стильові домінанти творчості Ольги Кобилянської. <i>Слово і час</i>. 2012. №4. С. 50–61. 	9	14
11.	Творчість В. Стефаніка в контексті розвитку європейського експресіонізму. <ul style="list-style-type: none"> Прочитати художні тексти. Опрацювати відповідний розділ підручника: Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1. С. 431–435. Переглянути відео: Степан Процюк. Василь Стефанік: між романтикою і трагізмом URL: https://www.youtube.com/watch?v=N9IU0kcvbuA 	4	12
12.	Проза Леся Мартовича та Осипа Маковея як майстрів реалістичного сатиричного оповідання. <ul style="list-style-type: none"> Прочитати художні тексти. Опрацювати відповідний розділ підручника: Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. проф. О. Д. Гнідан. К.: Либідь, 2005. Кн. 1. С. 353-366; С. 542-555. 	4	9
13.	Ліризм як типологічна ознака української прози кінця XIX – початку XX ст. і творчість Марка Черемшини. <ul style="list-style-type: none"> Прочитати художні тексти. Опрацювати: Лях Т. Екзистенційна проблема самотності у новелістиці Марка Черемшини. <i>Літературознавчі обрії</i>. Праці молодих учених. 2010. Вип. 17. С. 180–186. 	4	8
14.	Проза Б. Лепкого та М. Яцкова. <ul style="list-style-type: none"> Прочитати художні тексти. Опрацювати відповідний розділ підручника: Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст.: підручник: у 10 т. Т. 2. Київ: ВЦ «Академія», 2013. С. 161-167; С.366-383. 	4	9
15.	С. Васильченко як майстер імпресіоністичної новели. Реалізм і неоромантизм у стильовій манері письменника. <ul style="list-style-type: none"> Прочитати художні тексти. Опрацювати відповідний розділ підручника Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст.: підручник: у 10 т. Т. 2. К.: ВЦ «Академія», 2013. С.178-188. 	4	6
16.	Володимир Винниченко – найвизначніша постать українського неореалізму. <ul style="list-style-type: none"> Прочитати художні тексти. Опрацювати відповідний розділ підручника: Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2006. Кн.2. С. 97-108; С. 228-245. 	6	14
	Разом	76	128

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: інтерактивне обладнання;

Обладнання: ноутбук, медіапроектор.

Програмне забезпечення: Google Meet, Power Point, Google Calendar

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Кузьма О.Ю., Вотьканич М.І. Український літературний процес (кінець XIX – початок XX ст.): методичні вказівки до проведення практичних занять для студентів спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.01 Філологія. Українська мова та література ОПП «Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність». Ужгород, 2023. 30 с.
2. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн.: підручник / за ред. проф. О.Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1. 624 с.; Київ: Либідь, 2006. Кн.2. 496 с.
3. Історія української літератури: у 12 т. / Національна академія наук України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Т. 7. Кн. 1: література 80–90-х років XIX ст. / наук. ред. Л. Мороз; загальна редакція видання В. Дончика. Київ: Наукова думка, 2020. 532 с.
4. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. У 10-ти т. Київ: ВЦ «Академія», 2013. Т. 1. У пошуках іманентного сенсу. 512 с.; Т. 2. У пошуках іманентного сенсу. 624 с.

Допоміжна література

5. Антофійчук В. Євангельські образи в українській літературі XX століття. Чернівці, 2001.
6. Балла Е. Поетика лірики Василя Пачовського. Ужгород: Ліра, 2008.
7. Білик Н. Богдан Лепкий: Життя і діяльність. Тернопіль, 2001.
8. Вотьканич М. Новела В. Винниченка «Момент»: інтермедіальне прочитання. *Grail of Science*. 2023. № 25. С. 264–269.
9. Голод Р. Іван Франко та літературні напрями кінця XIX – початку XX століття. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2005.
10. Голомб Л. Із спостережень над українською поезією XIX-XX століть. Ужгород: Гражда, 2005.
11. Голомб Л. Новаторські тенденції в українській літературі кінця XIX – перших десятиліть XX ст. Ужгород: Гражда, 2008.
12. Голомб Л. Три поети раннього українського модернізму: Олександр Олесь, Грицько Чупринка, Микола Філянський: монографія. Ужгород: Ліра, 2011. 184 с.
13. Горак Р. Кров на чорній ріллі. Есе-біографія Василя Стефаника. Київ: Академія, 2010.
14. Гуменюк В. Проблеми поетики драматургії Володимира Винниченка. Сімферополь, 2001.
15. Гуменюк В. Шлях до «Одержимої»: Творче становлення Лесі Українки-драматурга. Сімферополь, 2002.
16. Гундорова Т. Франко не Каменяр. Франко і Каменяр. Київ, 2006.
17. Гундорова Т. *Femina melancholica*: Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. Київ, 2002.
18. Демська-Будзуляк Л. Драма свободи в модернізмі. Пророчі голоси драматургії Лесі Українки. Київ, 2009.

19. Демченко І. Особливості поезики Ольги Кобилянської. Київ, 2001.
20. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. Львів, 1999.
21. Жулинський М. Він знав, «як много важить слово...». Київ: Видавничий центр «Просвіта», 2008.
22. Жулинський М. Українська література: творці і твори: учням, абітурієнтам, студентам, учителям. Київ: Либідь, 2011.
23. Зборовська Ніла. Моя Леся Українка. Тернопіль, 2002.
24. Іван Франко: дух, наука, думка, воля. Матеріали Міжнародного наукового конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження Івана Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 р.). Львів, 2008. Т. 1; 2010. Т. 2.
25. Ільницький М. У фокусі віддзеркалень. Статті. Портрети. Спогади. Львів, 2005.
26. «Їм промовляти душа моя буде»: «Лісова пісня» Лесі Українки та її інтерпретації / упор. В. Агєєва. Київ, 2002.
27. Камінчук О. Художній дискурс української поезії кінця XIX – початку XX ст. Київ, 2009.
28. Кирилюк С. Людина в чорно-білому «кадрі» прози Василя Стефаника. *Василь Стефаник: наближення* / за ред. Степана Хороба. Івано-Франківськ-Варшава: Місто НВ, 2017. С. 53–65 (Видавнична серія Варшавського університету та Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Том XVIII) (колективна монографія).
29. Кирилюк С. Михайло Коцюбинський і Володимир Винниченко: біографіка творчих «ландшафтів». *Питання літературознавства: науковий збірник* / гол. ред. О.В. Червінська. Чернівці: Чернівецький нац. у-т, 2016. Вип. 94. С. 194–206.
30. Кирилюк С. Поетика межі в українській прозі fin de siècle. *Сучасні проблеми мовознавства і літературознавства (збірник наукових праць)* / відп. ред. І.В.Сабадош. Ужгород, 2018. С. 149–153.
31. Клим'юк Ю. Лірика Івана Франка як система жанрів. Чернівці, 2006.
32. Кобилянська О. Зібрання творів: у 10 т. / Ольга Кобилянська; редкол.: В.І. Антофійчук (голова) та ін. Чернівці, 2013–2022.
33. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці, 2001.
34. Лицар честі і краси. Микола Вороний у спогадах, листах і матеріалах. Київ: Рада, 2011.
35. Малютіна Н. Українська драматургія кінця XIX – початку XX століття: аспекти родо-жанрової динаміки. Одеса, 2006.
36. Масенко Л. У вавилонському полоні: Тема національної та соціальної неволі в драматургії Лесі Українки. *Українська мова та література*. 2000. Ч. 26–27.
37. Мафтин Н. Неоромантична модель гуцульського дивосвіту (Про новелістику Марка Черемшини). *Слово і час*. 1999. № 6. С. 20–24.
38. Матвіїшин В. Український літературний європеїзм. Київ: Видавничий центр «Академія», 2009.
39. Мельничук Я. На вечірньому прюзі. Ольга Кобилянська в останній період творчості (від 1914 р.). Чернівці, 2006.
40. Мірошниченко Л. Леся Українка. Життя і тексти. Київ: Смолоскип, 2011.
41. Мірошниченко Л. Над рукописами Лесі Українки: Нариси з психології творчості та текстології. Київ, 2001.
42. Моренець В. Народництво – позитивізм – модернізм. *Слово і час*. 2000. № 1. С. 37–39.
43. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини XX ст.: Україна і Польща. Київ, 2002.
44. Наливайко Д. Про співвідношення «декадансу», «модернізму», «авангардизму» *Слово і час*. 1997. № 11–12. С. 44–48.
45. Науменко Н. Символіка як стильова домінанта української новелістики кінця XIX – початку XX ст. Київ, 2005.

46. Нахлік Є. Віражі Франкового духу. Світогляд. Ідеологія. Література. Київ: Наукова думка, 2019.
47. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. Київ, 1999.
48. Павлишин М. Ольга Кобилянська: прочитання. Київ: Акта, 2008.
49. Панченко В. Літературний ландшафт України. ХХ століття. 50 «слайдів». Київ: Ярославів Вал, 2019.
50. Панченко В. Володимир Винниченко: парадокси долі і творчості. Книга розвідок та мандрівок. Київ: Твім інтер, 2008.
51. Пастух Т. Поетичне мислення Івана Франка (за збіркою «Semper tūo»). Львів, 2003.
52. Погребенник В. Поети-«молодомузівці» та фольклор. *Слово і час*. 1990. № 9. С. 56–61.
53. Погребенник В. Провісник самостійності і злуки (Образ України в ліриці Осипа Маковея). *Слово і час*. 1997. № 8. С. 30–38.
54. «Покутська трійця» й літературний процес в Україні кінця ХІХ – початку ХХ століть (До 130-річчя від дня народження Василя Стефаника і Леся Мартовича). Дрогобич: Вимір, 2001.
55. Поліщук Я. І ката, і героя він любив... Михайло Коцюбинський. Літературний портрет. Київ: Академія, 2010.
56. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Івано-Франківськ, 2002.
57. Рудницький М. Від Мирного до Хвильового. Між ідеєю і формою. Що таке «Молода Муза»? Дрогобич: Відродження, 2009.
58. Салига Т. Франко Каменяр. Ужгород: Гражда, 2007.
59. Семків Р. Пригоди української літератури (від романтизму до постмодернізму). Київ: Темпора, 2023. 688 с.
60. Скупейко Л. Міфопоетика «Лісової пісні» Лесі Українки. Київ, 2006.
61. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької. Львів, 2002.
62. Староста О. Інтерпретація образу Т. Шевченка в ліриці В. Самійленка. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. 2016. № 2 (36). С. 237–241.
63. Староста О. Лірика Володимира Самійленка в науковій інтерпретації Лідії Голомб. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства: зб. наук. праць Ужгород*, 2018. Вип. 23. С. 305–308.
64. Тихолоз Б. Психодрама Івана Франка в дзеркалі рефлексійної поезії. Львів: Львівський національний університет ім. І. Франка, 2005.
65. Тихолоз Б. Філософська лірика Івана Франка. Діалектика поетичної рефлексії. Львів, 2009.
66. Ткачук М. Наративні моделі українського письменства. Тернопіль, 2007.
67. Українка Леся. Повне академічне зібрання творів: у 14 томах. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021.
68. Хороб С. Слово – образ – форма: у пошуках художності (Літературознавчі статті і дослідження). Івано-Франківськ, 2000.
69. Хороб С. Українська модерна драма кінця ХІХ – початку ХХ століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). Івано-Франківськ, 2002.
70. Шевченко. Франко. Стефанік: Матеріали Міжнародної наукової конференції. Івано-Франківськ, 2002.
71. Шумило Н. Під знаком національної самобутності. Київ, 2003.

72. Авторський проект Наталі і Богдана Тихолозів «Франко: НАЖИВО/Franko: Live». URL: <https://frankolive.wordpress.com/>.
73. Електронний репозитарій ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/home.jsp?locale=uk>.
74. Канал С. Процюка «Письменник про письменників». URL: https://www.youtube.com/@Stepan_Protsiuk.
75. Навчально-методичний посібник з курсу «Історія української літератури кінця XIX – початку XX століття» / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філології, каф. новіт. укр. літ.; [за заг. ред. Г.Ф. Семенюка; упоряд.: О. Романенко, Н. Янкова]. Київ: [б.в.], 2013. 339 с.
URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0002324.
76. Онлайн-бібліотека «Чтиво». URL: <https://chtyvo.org.ua/search-google/>.
77. Повне зібрання творів Лесі Українки (у 14 томах). URL: <https://ubi.org.ua/uk/activity/zibrannya-tvoriv-lesi-ukra-nki-u-14-i-tomah>.
78. Сайт Національної бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.